

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:  
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam  
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus  
gerendum, disposita**

**Creide, Hartmann**

**Francofurti ad Moenum, 1682**

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

certa signa fecutura pollicetur, quæ & facta sunt: Confirmavit enim Dominus sermonem, sequentibus signis.

Hic Papistica Ecclesia, invenisse se fertur, non quod pueri in faba, adeoque triumphum canit, & exclamat: Hic templum Domini est, hic templum Domini est! Jer. 7. v. 4. Non possumus, scribit Justus Lipsius, ad Pontificem Paulum V. efficacius frangere & calcare hæresin, quam hoc miraculorum fulmine, ut jam non verbis, sed factis disputem, ubi miracula, ibi Ecclesia!

Verum si miracula eorum sub incudem Scripturæ revoces, quam facile gloriatio eorum peribit, & in fumum dissolvetur. Verum equidem est, Apostolos à Christo potestatem miracula patranda accepisse: sed quis Apostolis Ignatianis hanc virtutem concessit? Ubi puram Evangelii doctrinam ultima hæc ætate miraculis confirmatum illi, promisit? Ad Ecclesiam quidem plantandam miracula necessaria fuerunt, ad plantatam verò supervacanea sunt, siquidem donum miraculorum brevi post Apostolorum tempora desinisse, vel ipsi Pontificiù invitati fateri coguntur. Hodierna verò signa & miracula, certissima Antichristi signa sunt, ut ex prædictione Christi, Matth. 24. v. 24. Pauli, 2. Thess. 2. v. 9. & Johannis, Apoc. 13. v. 13. luculenter constat. Ne dicam, Apostolos doctrinam suam primum ex Scriptura probasse, & deinde consequentibus signis confirmasse, Papistæ verò ordine præpostero doctrinam suam prodigiis confirmare satagunt, quia illam ex Scripturis probare nequeunt. Perstat ergò illud Augustini: Quisquis adhuc prodigia quarit, ad hoc, ut credat, ipse magnum prodigiū est, cum toto mundo credente, non credat.

Interea nos spiritualiter miracula adhuc hodie edere possumus, quæ Apostoli corporaliter patrarunt. E.g. Quando per fidem & poenitentiam Christo cor nostrum damus, Prov. 36. 26. diligimus eum, & servamus sermonem ejus, ejicimus dæmonia, & Pater atq; Filius ad nos venient, & mansionem facient, Joh. 14. v. 23.

Quando ab execrationibus, blasphemis, mendaciis, calumniis, desistimus, omnem sermonem spurcum vitamus, & qui bonus est, ad adificationem necessitatis, loquimur, Eph. 4. v. 29. novis linguis loquimur.

Quando pravis è corde exurgentibus cogitationibus non indulgemus, peccata in mortali nostro corpore non regnare patimur, sed carnem cum affectibus & concupiscentiis crucifigimus, Gal. 5. 24. colubros fugimus, Sir. 21. 2. Quando ignominia & persecutiones bona cōscientiâ sustinemus, mortiferū bibimus, quod non nocet nobis.

Quando ergà infirmos & egenos compassionem & misericordiā exhibemus, illisq; benefacimus, & pro iisdem oramus, superægros manus imponimus, ut bene habeant.

Hæc miracula & facere possumus, & madata nobis sunt. Hæc igitur si fecerim, Christi discipuli, & amici erimus, Joh. 15. 13.

### De Secundo.

**S**equitur *Medela*, quæ oritur **S**l. *Ex SS Ministerii dignitate.* Quando Princeps terrenus è ditione sua, in peregrina loca profecturus est, ante discessum Vicarium substituit, quò quilibet sciat, cui absente Principe parendum sit. Idem facit Servator noster, ubi enim præsentiam suam visibilem nobis subtrahitur & in Palæstinam cœlestem, ad ascensionem suam iturus est: ante Vicarios certos subor-

nat

nat, non quidem Petrum folam, ut Pa-  
piftæ fomniant, fed univerfum Collegium  
Apoftolorum, eorumque genuinos suc-  
ceffores, cum hac inftitutiōe: Euntes in  
mundum univerfum, prædicare Evange-  
lium omni creaturæ, &c. O dulciffime  
Jefu! quanta noſtri providentia tangeris,  
ne pereamus, fed habeamus vitam æternam.  
Quod enim nos creasti & conſer-  
vasti virtute & bonitate tua, quod item ſub  
potestate tenebrarum nos concludos, ſan-  
guine & morte tua redemiſti, id minus tibi  
viſum: ſed & media procuraturus es, qui-  
bus virtutem & efficaciam ſanctiſſimi me-  
riti tui conſequamur, idēd miniſteriū ante  
adſcenſum tuum inſtituiſti, & per idem in-  
ſtruiſti nos ad ſalutem. In Regno hoc tuo,  
quod in terris incepſiſti, omnia ſuaviter &  
amice peraguntur. Non imponis nobis  
jugum tyrannicum, ut Pharaō Iſraelitis,  
aut Rehabeam ſubditis ſuis, & ut hodie  
Papa & Turca ſuis ſubditis imponere ſolēt:  
Sed doctrinæ & crucis tuæ onus, eſt onus  
ſuave & leve. Evangelium tuum nil niſi  
lac & mel ſtillat. Potuiſſes quidem, ut in  
diebus carnis, ſic & poſt adſcenſum tuum  
immediatē nobis prædicare, quia non lo-  
corum intervallo ſejunctus, ſed nobiſcum  
eſt ulque ad conſumationem ſeculi, Matth.  
28. v. ult. Sed quis Majeltatem tuam ferre  
potuiſſet? Idēd infirmitati noſtræ accom-  
modaſte, ordinans nobis præcones fra-  
giles homines, quales nos ſumus, qui the-  
ſaurum verbi, in vaſis fictilibus portent,  
2. Cor. 4. v. 7. ſed quid prædicant? Evan-  
gelium, quod eſt potentia Dei ad ſalutem  
omni credenti, Rom. 1. v. 16. Quibus præ-  
dicant? Omnibus creaturis, intelligēd rati-  
one præditis, nemine hinc excluſo, niſi  
qui ſeipſum excluſit incredulitate & ob-

duratione ſua. Quam verō utilitatem affert  
nobis? Qui crediderit & baptizatus fuerit  
ſalvus erit. O dulciffime Jefu! verbum hoc  
tuum vivificat me: hoc certiffimam ſpem  
ſalutis affert. Credo ego Jefu, & baptiza-  
tus ſum, idēd haud dubiē ſalvabor, Amen.  
Tu quoque dilectiffime Jefu! tuum Amen  
adde, & in te erat Etiam & Amen.

II. Ex adſcenſionis Chrifti veritate, de qua  
Marcus in Evangelio noſtro: Dominus Je-  
ſus, poſtquam locutus eſt eis, aſſumtus eſt  
in cælum.

Quodſi igitur Chriſtus verē in cælum  
adſcendit, ut in ſymbolo Apoſtolico con-  
fitemur, ſciamus adſcenſionem ejus in  
emolumentum noſtrum factam eſſe, ſiqui-  
dem veritas ipſa ait: expedit vobis, ut ego  
vadam, Joh. 16. v. 7. Verē expedit: Hinc  
enim fluit

1. *Perfēcta redemptionis certioratio.* Omnia  
enim feliciter abſolvit, quæ ad ſalutem no-  
ſtram neceſſaria fuerunt. Diſſolvit opera  
Diaboli, 1. Joh. 3. v. 8. contrivit caput infer-  
nalis ſerpentis, Gen. 3. v. 15. & arma fortis  
armati, in quibus confiſcebat, abſtulit,  
Luc. 11. v. 22.

Liberavit nos de manu inferni, & abſor-  
pſit mortem in victoriam, Of. 13. verſ. 14.  
1. Cor. 15. v. 54. peccatū in ſanguine ſuo ſub-  
merſit, iram Dei Patris, & maledictionem  
legis ſuſtulit, atque ita multiplices noſtros  
hoſtes vicit, nosque de ipſorum tyrannide  
redemit, ut jam nihil condemnationis ſit,  
in nobis, qui in Chriſto Jefu ſumus, Rom.  
8. v. 1. & lætanter triumphare poſſimus:  
Ubi eſt mors victoria tua? ubi tua inferne  
victoria? 1. Cor. 15. v. 54.

2. *Via Cæleſtis patefactio.* Chriſtus caput  
noſtrum, nos membra ejus ſumus. Quo  
præceſſit gloria capitis, eō & nos membra

ejus sequemur. Ipse Magnes est, corpora nostra instar ferri gravia ad se trahens. Ipse nobile Electrū, corpora nostra velut accera post se rapiens, hinc ait: Si exaltatus fuero à terra, omnes traham ad meipsum, Joh. 12. v. 32. Adam paradiso ejectus, propter peccata, viam nobis ad paradysum interclusit; ad sepulchrum verò aperuit: Christus verò tanquam alter Adam, gloriosissimo adscensu suo, nobis viam ad paradysum pandit. Ipse perruptor est, qui nos præt, nosque perruptemus, & gradiemur post eum, Mich. 2. v. ult. Et hoc futuræ nostræ adscensionis in cœlum solatio, facile omnes vitæ hujus miseras odulare & superare possumus, lætabundi dicentes:

Tu morte suscitatus es,  
Nec hac ego tenebor.  
Salus tuus adscensus est,  
Morti per hanc medebor:  
Ubi manens huc ivero,  
Semperque tecum vixero,  
Huc lætus exciebor.

III. *Ex sessionis Christi Majestate.* Non enim modo in cœlum assumptus est, sed & sedet à Dextris Dei Patris. Hic iterum larga scaturige se pandit, è qua aquam vitæ, ad refectionem animarum nostrarum hauriamus. Quod si enim Christus sedet ad dexteram Dei Patris, ejusdem Majestatis, gloriæ & potentæ cum Patre particeps est, id enim dextera Dei juxta sentum Scripturæ notat. Non ergò otiosus in cœlo, & terrena despiciens sedet: sed adscendit, ut nos desuper protegat, Augustino dicente.

Quotiescunque igitur ab hostibus, nos cum Evangelio suppressere satagentibus, persecutione imperimur, intendamus in

cœlum, videntes Jesum, stantem à dextris Dei, Act. 7. v. 56. In intuetur angustias nostras, novit quoque astutias, versutiam & consilia hostium, quibus multo potentior est: tu ejus fiducia fretus, cum Ecclesia canta:

Humana quod versutia  
Molitur, haud moramur,  
Qui dissipat, sedet suprâ,  
Consulta queis gravamur,  
Magnas agant astutias,  
Vadit Deus vias suas,  
Manu sua retrahens,

Præterea, si Jesus ad dexteram Dei Patris sedet, caro & sanguis noster, quorum sine peccato tamen particeps factus, maximo honore & dignitate affectus est. Antè humana nostra natura cœlo exosa, imò ex illo proscripita erat: Jam verò postquam Christus in cœlum adscendit, & ad dexteram Dei sedet, in thronum infinitæ Majestatis & gloriæ divinæ evecta est. Quanta dignitas, quod caro & sanguis humanus in throno divino sedet, & ab omnibus Angelis & Archangelis adoratur, hinc Candidatus vitæ æternæ non immeritò cum Augustino dicere valet: Ubi portio mea regnat, ibi me regnare credo; ubi sanguis meus dominatur, ibi me dominari confido; ubi caro mea glorificatur, ibi me gloriosum esse cognosco.

Tandem, si Christus ad dexteram Dei sedet, non dubitemus, quin velut Mediator & Advocatus noster apud Patrem cœlestem, in gratia ejusdem conservet nos, sicut Paulus sessionem ad dextram Dei & officium Christi Mediatorium conjungit, inquam: Hic Christus, qui est ad dexte-

ram

ram Dei, & interpellat pro nobis, Rom. 8. vers. 34.

Sicut enim summus Sacerdos Vet. Test. Sanctum Sanctorum ingressus est, ad expiandum populum: Ita Christus unicus ille Nov. Test. Pontifex noster non in manu facta Sancta introivit, exemplaria verorum: sed in ipsum cœlum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis, Ebr. 9. v. 24. Quotiescunque igitur ex imbecillitate delinquimus, fidelissima intercessione sua, imò præsentatione perfectissimæ obedientiæ & meriti sui, præcavet, ne cœlestis Pater omnia ad rigorem justitiæ exigat, nosque in infernum detrudat, sed infirmitatem nostram patienter ferat, hinc Johannes: Si quis peccaverit, Advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum, justum, 1. Joh. 2. v. 2.

## De Tertio.

**R**estat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt,

I. *Cum Christo adscende*. Quia enim Christus caput nostrum in cœlum adscendit, nos membra ejus decebit, ut sequamur eum. Quod quidem corporaliter in hæc vitâ fieri nequit, sed in alteram usque vitam differendum. At spiritualiter, & cordis affectu, quotidie in cœlum adscendamus oportet. Hoc fit, quando ardentissimo desiderio Christi & bonorum cœlestium flagramus, & sincero amore ejus incensi, inter diu & nocte sollicitè studemus, ut ubi ille est, & nos simus, & claritatem ejus videamus, Joh. 17. v. 24. Hinc Apostolus monet nos, inquiens: Quæ sursum sunt, quærite, ubi Christus est, in dextera

Dei sedens, Col. 3. v. 1. 2. Idque ipsa æquitas requirit. Non enim hic inquilini, sed alienigenæ sumus, non habentes hic manentem civitatem: sed futuram inquirentes, Ebr. 13. v. 14. πολίτευμα nostrum in cœlis est, Phil. 3. v. 20. Ubi thesaurus noster, ibi cor nostrum, Matth. 6. v. 21. Atqui Christus nobilissimus thesaurus noster in cœlis est, ideo corda nostra eò elevemus, dum corpora nostra aliquando sequantur. Ergò sursum corda! & cœlum anhela, cum Monica Augustini matre dicens: Evolemus hinc!

Quod si enim Judæi in captivitate Babylonica constituti, tanto patriæ suæ desiderio incensi, reversionem exoptarunt, ut dixerint: Si oblitus fuero tui Jerusalem, oblivioni detur dextera mea. Adhæreat lingua mea faucibus meis, si non meminero tui &c. Psal. 137. v. 5. 6. 7. Quidni nos in Exilio & peregrinatione vitæ hujus, ubi vinculis peccatorum, laqueis mortis, & catenis inferni constricti sumus, majori desiderio Hierosolymam cœlestem anhelemus, dicentes cum Ecclesia: *Jesus meine Freude / meines Herzens Wende / Jesus meine Zier / etc.*

II. *Terrena vilispende*. Equum sanè est, ut quotidie, ut supra dictum, cordis affectu in cœlum adscendamus: sed plurima pars nostrum serpentis naturam induit, ut super pectus gradiatur & terram comedat, cunctis diebus vitæ suæ, Gen. 3. v. 14. Interea cœli obliviscitur, tædio afficitur Mannæ & panis Angelorum, unde & maledictionem serpentis incurrit, quæ dicto loco, à Deo effunditur.

Fuge hoc vitium mi Christiane! Ne sis Cain, qui, ut nomen fert, possessionem suam